

جياڭ زېمېننىڭ ۇلى ، شۇعلالى ۋومىرى

(باسى 3 ـ بەتتە)

جياڭ زېمىن وتانىڭ بىرلىككە كەلۋ ۇلى ۋىسنى ورنىداۋ — جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ئۇنۋىرلى مۇددەسنىڭ تىيانى، تايۋاندىق باـ. ۋىرلاستاردى، شياڭگاڭدىق، ۋىمىندىق باۋىرلاستاردى، شەتەلدەـ. گى چياۋباۋلاردى قامتەن بۇكىل جۇڭگو خالقنىڭ ورتاق ارماـ. نى دەپ اتاپ كورسەتتى. ول جۇڭگو ۇكىمەتنىڭ شياڭگاڭغا، ۋـ. مىنغا يەلىك ۇقمتنى قالىپنا كەلتىرۋدىڭ ۋىر قىدىرۋ دايىندىق قىزـ. مەتتەرىن ىلگەرلەتۋىنە باششلىق ەتتى. 1997 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى شياڭگاڭنىڭ وتان قۇشاعىنا ورالۋى جۈزەگە استى، 1999 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى ۋمىننىڭ وتان قۇشاعىنا ورالۋى جۇـ. زەگە استى. ول ىلگەرىندى ـ كەيىندى شياڭگاڭغا، ۋمىنغا بارىپ جۇڭگو مەن انگىليا ۇكىمەتتەرى، جۇڭگو مەن پورتۇگالىبا ۇكىمەتـ. تەرى وىكىزگەن شياڭگاڭدى، ۋمىندى تاپسىرىپ بەرۋ ـ تاپسىـ. رىپ الۋ سالتىنا قاتىناستى. شياڭگاڭ مەن ۋمىننىڭ وتان قۇشاعىنا ورالۋى ” ۋىرەل، ەكى ئۆزىمىڭ“ نازارىياسى مەن امالياتىن باـ. يىتتى . شياڭگاڭ، ۋمىن وتان قۇشاعىنا ورالغاننان كەيىن، ول: ۋراقانداي جاعايدا دا، ۋسوز جوق، ” ۋىرەل، ەكى ئۆزىم“ باغـ. تىن جايپاي دۇرىس دايەكىتلەندىرىپ، جۇمىستى شياڭگاڭنىڭ ئۆـ. بىرلى زاڭىنا، ۋمىننىڭ ئۇنۋىرلى زاڭىنا ساي قاتاڭ جۇرگىزىپ، شياڭگاڭ، ۋمىن سىندى ەكى ەرەكشە اكىمشلىك رايونىڭ اكىمـ. دەرى مەن ۇكىمەتتەرىنىڭ قىزمەتىن بار كۇشپەن قولداپ، شياڭگاڭـ. داعى، ۋمىنداى ۋار سالا قايراتكەرلەرىن كەڭ كۈلەمدە نىتىماقـ. تاستىرىپ، شياڭگاڭ مەن ۋمىننىڭ گۆلدەنۋىن، ورنىقتىلىغىن، دامۋىن بىرگە قورعاۋ جانە جەبەۋ كەرەك دەپ باسا دارىپتەدى. ورتالىق ۇكىمەتتىڭ باتىل قولداۋىندا، ەكى ەرەكشە اكىمشىلىك رايون ۇكىمەتتەرى ازيا فىنانس داعمارىسى، سونداي ـ اق ىشكى ـ سىرتقى ەكونومىكالىق ورتانىڭ وزگەرىسى الا كەلگەن سوققى مەن نىقالعا ساليماقتىلىقپەن توتەپ بەرىپ، ۋار سالا قايراتكەرلەرىن نىتىماقـ. تاستىرىپ، ۋىر قىدىرۋ قوعامدىق جانە ەكونومىكالىق ماسەلەلەردى ۇبلەسەمدى ۋىر جاقى تەپ، قوعامنىڭ ورنىقتىلغى مەن ەكونومىكاـ. لىق دامۋدى ساقىتادى. جىياڭ زېمىن تايۋان ماسەلسەن شەشۋدىڭ كەلىلى جاعادايىن يىگەرىپ، ەكى جاعالاۋداعىلاردىڭ ۋىر جۇڭگو پرىنسىپىن ايگىلەپتىن «1992 ـ جىلغى ورتاق تانىما» كەلۋىن ىلگەردـ. لەتەپ، ەكى جاعالاۋدىڭ اقىلداسىپ، كەلسسوز وىكىزۋىن ىلگەرلەتـ. تى. 1995 ـ جىلى 1 ـ ايدا ول «وتانىڭ بىرلىككە كەلۋ ۇلى ۋىسنى ورنىداۋدى جەبەۋ جولىندا ۇزدىكىسىز كۇرەس جۇرگىزەيىك» دەگەن ماڭغزى ۋسوزىن جاريالاپ، قازىرگى كەزەڭدە ەكى جاعالاۋ قاتىناسىن دامىتۋدىڭ، وتانىڭ بەيىت بىرلىككە كەلۋ ۋۇردىسىن ىلگەرلەتۋدىڭ سەگىز قۇتاتماماسىن العا قويىپ، ۋىر جۇڭگو پرىنسىپىنە تاباندى بولۇ — بەيىت بىرلىككە كەلۋدى جۈزەگە اسىرۋدىڭ نەگىزى جانە العى شارىتى، ۋىزدىڭ قارۋلى كۇش جۇمىسامىمىز دەپ ۋادە بەرمەۋىمىز استە تايۋاندىق باۋىرـ. لاستارعا قاراتىلعان ەمەس، قايتا سىرتقى كۇشتەردىڭ جۇڭگونىڭ بىرلىككە كەلۋىنە كىلىگۇننە جانە ”تايۋاندى ەرەبەستەندىرۋمەن“ شۇعىلدانۋ قاسكۇنەمدىگىنە باغىتتالغان دەپ باسا دارىپتەدى. بۇل ۋسوز وتانىڭ بىرلىككە كەلۋ ۇلى ۋىسنى ورنىداۋ بەرىك بەـ. كىمىن ايگىلەۋمەن بىرگە، تايۋاندىق باۋىرلاستاردىڭ ۇمىت ـ تەلگى مەن تايۋاننىڭ ۋىس جۇزىندىك جاعادايىن دا تولق ويدـ. لاستىرىپ، ەل ۋىشى ـ سىرتنىڭ ايرىققشا ۋمان بەرۋى مەن بەلـ. سەندى اڭمىسنى قوزعادى. ول ۇگىستى كۇشەيتۋ جانە اسكەرىي ستەر دايىندىغىن نىعايتۋ جالىپ جوباسىن ورتاعا قويىپ، بولشەكـ. تەۋىشلەككە قارسى تۇرۇ، ”تايۋان ەرەبەستىگىنە“ قارسى تۇرۇ كەلىلى كۇرەسىن ورىستەتۋگە باششلىق ەتتى. ول مەملەكەتتى بىرلىككە كەلتىرۋدە، ۇلتتى گۆلدەندىرۋدە تايۋان ماسەلەسىن ەەرزىمىسى سوزا بەرۋگە بولمايدى؛ ۋىز بارلىق جۇڭخۇا يەرـ. زەنتتەرىنىڭ تىزە قوسا قۇلىشنىۋىندا، وتانىڭ بۇكىلدەي بىرلىككە كەلۋى، ۋسوز جوق، ەرەترەك جۈزەگە اساتىندىغىنا كامىل سەنەـ. مز دەپ ايسىندى تۇردە اتاپ كورسەتتى.

قۇبىلھالى دا تۇراقسىز خالىقارالىق جاعداي الدىندا، جىياڭ زېمىن دۇنيە ۋجۇزى جاعدايى دامۋىنىڭ جالىپ ۋقىمىن تەرەڭ باعاەـ. داپ، ۋىر قىدىرۋ دىپلوماتيا جانە خالىقارالىق ستراتەگىيالىق يدەـ. ياللاردى ورتاعا قويىپ، جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك دىپلوماتيا نازارـ. ياسى مەن امالياتىن بايىتتى. ول بەيىبتىشلىك پەن دامۇ ۋالى دە قازىرگى ۋداۋىردىڭ نەگىزگى تاقىرىبى، دۇنيە ۋجۇزىنىڭ كوپ ۋيەكىنەنۋى مەن ەكونومىكانىڭ جاھاندانۋىنىڭ بۇراڭدىلىق باردـ. سىندا دامۋى دۇنيە ۋجۇزىنىڭ بەيىبتىشلىگى مەن دامۇنا وراي جانە ۋتىمىدى شارىتى ـ جاعداي اكەلدى، جاڭا دۇنيە جۇزىلىك سوعىسى بولجاۋعا بولاتىن مەزگىل ىشىندە تۇيلا قويمايدى،

ۋىرشاما ۇزاق ۋاقىتتىق بەيىت خالىقارالىق ورتا مەن تاماشا توـ. ڭىرەكتىك ورتاعا قول جەتكىزۋدى جۈزەگە اسىرۋعا بولادى، الايدا ادىلەتسىز، ۇيلەسىمىز خالىقارالىق ساياسىي، ەكونومىكالىق كونە ئارتىپ تۇبىرىنەن وزگەرگەن جوق، بەيىبتىشلىك پەن دامۇعا نىقال جاساپتىن تۇراقسىز فاكىورلار كوبەيۋدە، ۋداستۇرلى حاۋىپسىزدىك قاتەرى مەن ۋداستۇرلى ەمەس حاۋىپسىزدىك قاتەـ. رى فاكىورلارى ۋوزارا قاباتناسىپ، زورەكەرلىك پەن وكتەمدىك ساياسىدا جاڭا بەينەلەر جارىققا شىغىپ، ۇڭىۋستىك پەن سولئۇسـ. تىكتىڭ پارقى اناعۇرلىم ۇلعايدى، دۇنيە ۋجۇزى ۋالى تىنىش ەمەس، ادامزات كوپتەنگەن قاناڭ سايسىتارعا ۋدوپ كەلۋدە دەپ اتاپ كورسەتتى. ول بەيىبتىشلىك پەن دامۇ ۋالى دە قازىرگى ۋداۋىردىڭ نەگىزگى تاقىرىبى، خالىقارالىق جاعداي مەيىلى قالاي قۇبىلسىن، جۇڭگو ەەربەس، وزىنە ـ ۋوزى قوجايىن بولۇداي بەيىت دىپلوماتىيالىق ساياساتتى باستان ـ اياق بۇلجىتپاي اتقارـ. دى، جۇڭگونىڭ دىپلوماتىيالىق ساياساتىنىڭ باستى ماقساتى دۇنيە ۋجۇزىنىڭ بەيىبتىشلىگىن قورعاۋ، بىرگە دامۋدى جەبەۋ دەپ باسا دارىپتەدى. ول: جۇڭگو وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەرمەن نىتىماقتى، سەلبەستىكى كۇشەيتۋدى سىرتقى ساياساتنىڭ نەگىزـ. گى تىيانى ەتەپ، وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەرمەن قارىم ـ قاـ. تىناستى جاقسارتىپ جانە دامتەپ، كورشلەرمەن دوستىقتى ۇزـ. دىكىسىز كۇشەيتىپ، كورشىمەن تاتۇ بولۇعا، كورشىنى سەرىك ەتۋگە تاباندى بولپ، ۇڭرىلك سەلبەستىكى كۇشەيتىپ، توگىـ. رەكتەگى ەلدەرمەن ۋىسى ـ كۇيىستى جانە سەلبەستىكى تىڭ دەڭگەبىگە كوتەرىپ، ۇششىنى دۇنيەمەن نىتىماقتى جانە سەلبەسـ. تىكىنى نىعايتىپ، ۋوزارا كومەكتەسۋ مەن قولداۋدى كۇشەيتەدى دەپ العا قويدى. ول: دۇنيە ۋجۇزىنىڭ كوپ ۋيەكىنەتۋگە بەـ. تالۋىن بەلسەندىلىكپەن جەبەپ، خالىقارالىق قارىم ـ قاتىناستىڭ دەـ. موكراتىيالۋىتون ىلگەرلەتەپ، دۇنيە ۋجۇزىنىڭ كوپ تۇرلىلىگىنە قۇرمەت ەتەپ، وركەنيەتتەردىڭ ۋىسى ـ كۇيىس جاساۋىن، ۋوزاـ. را ۇلگى الۋىن كۇشەيتۋ كەرەك دەپ العا قويدى. ول: جۇڭگو كوپ جاقىتى دىپلوماتىيالىق قىمىلدارعا ۇزدىكىسىز بەلسەنە قاتىناـ. سپ، بىرلەسكەن مەملەكتەتەر ۋيىمىندا جانە باسقا دا خالىقارالىق، سونداي ـ اق ۇڭرىلك ۇيىمداردا رول اتقارىپ، وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەردىڭ ۋوزىنىڭ ورنىدى ۇقىق ـ مۇددەسىن قورـ. عاۋىن قولدايدى دەپ باسا دارىپتەدى. ول: ۋداۋىردىڭ قاجەتىنە ۇبلەستەن جاڭا حاۋىپسىزدىك كوزقاراسىن ورناتۇ كەرەك، ونىڭ وزەگى ۋوزارا سەنۇ، ۋوزارا پايدا جەتكىزۋ، تەپە ـ تەڭ بولۇ، سىستەستىك جاساۋ دەپ العا قويدى. ونىڭ جەبەۋىمەن قۇرىلغان شاڭخاي سەلبەستىك ۇيىمى — جۇڭگو ات سالىسىپ قۇرلۇۋىن جەبەگەن ۋارى جۇڭگونىڭ قالاسىنىڭ اتىمەن اتالغان العاشقى ۇڭىرىلك سەلبەستىك ۇيىم، ونىڭ دارىپتەگەن ۋوزارا سەنۇ، ۋوزارا پايدا جەتكىزۋ، تەپە ـ تەڭ بولۇ، كەڭەسۋ، الۋان ئتۇرـ. لى وركەنيەتكە قۇرمەت ەتۋ، بىرگە دامۇعا ۇمتىلۇ سىندى ”شاڭخاي رۇخى“ زامانىمىزداى خالىقارالىق قارىم ـ قاتىناستا ماـ. ڭغزىدى نىقال تۇدىردى.

جىياڭ زېمىن پارتيانىڭ ۋوز قۇرىلىسىنا باسا ۋمان بەرىپ، بۇكىل پارتياداى جولداسىتاردى جاڭا ۋىس جۇزىندىكىنى شىعار ئۇيىن ەتۋگە تاباندى بولپ، پارىتيا قۇرىلىسى ۋدوپ كەلگەن كەلىلى نازارايالىق جانە رەال ماسەلەلەردى رەفورما رۇخمىەن زەرتتەپ جانە شەشىپ، پارتيانىڭ باستان ـ اياق العاباسارلىعى مەن كرىشكىسىزدىگىن ساقتاۋىنا، جاسامپازدىق قۇاقتا، ۇيسۇ كۇـ. شىنە، جاۋىنگەرلىك كۇشكە تولى بولۇنا مۇمكىندىك جاساۋعا ۇنـ. دەدى. ول: ەل باسقارۇدا، ۋسوز جوق، الدىمەن پارتيانى باسقارۇ كەرەك، پارتيانى باسقارۇدا، ۋسوز جوق، قاناڭ بولۇ كەرەك دەپ العا قويىپ، باسشلىق قابىلەتى مەن يىلىك جۇرگىزۋ ورەسىن جوعارىلاتۇ، شىرىكتەسۋگە قارسى تۇرۇ، وزـ. گەرۋدەن ساقتانۇ مەن حاۋىپ ـ قاتەرگە قارسى تۇرۇ قابىلەتىن كۇشەيتۋ سىندى ەكى تارىيىي تاقىرىپتى كەمەلدى تۇردە العا قويىپ، بۇكىل پارىتيادان مۇقيات زەرتتەۋدى جانە شەشۋدى تالاپ ەتتى. ول ۋىز سىياقتى كوپ ۇلتسى وركەندەپ كەلە جاتقان ۋىرى ەلدە جالىپ خالىقتىڭ ەركى مەن كۇشنى ۇيستەـ. رىپ، جايپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام قۇرىپ، سوتسىيالىستىك وسىزاماندىندىرۋدى جەدەل ىلگەرلەتۋدە، ۋسوز جوق، پارىتياـ. نىڭ باسشلىغىن ەش مىزىمىاي كۇشەيتىپ جانە جاقسارتىپ، پارىتيا قۇرىلىسىنىڭ تىڭ دا ۇلى يىنجەنەرباسىن جايپاي ىلگەرلەـ. تەپ، پارىتيامىزدىڭ باستان ـ اياق جۇڭگو جۇمىسشى تابىنىڭ اتويشى قوسىنى، سونىمەن بىرگە جۇڭگو خالىتى مەن جۇڭخۇا ۇلـ. تىنىنىڭ اتويىشى قوسىنى بولۇونا، باستان ـ اياق جۇڭگوشا

سوتسىيالىزم سىتەرىنىڭ باسشلىق ۇيتقىسى بولۇونا، باستان ـ اياق جۇڭگونىڭ وزىق وندىرگىش كۇشتەرىنىڭ دامۇ تالابىنا ۋاكىلـ. دىك ەتۋىنە، جۇڭگونىڭ وزىق مادەنيەتىنىڭ العا باسۇ بەتالىسىنا ۋاكىلدىك ەتۋىنە، جۇڭگوداعى ەڭ كەڭ خالىقتىڭ ئۇيىرلى مۇدـ. دەسىنە ۋاكىلدىك ەتۋىنە كەپىلدىك ەتۋ كەرەك دەپ باسا دارىپـ. تەدى. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ۋسوز جوق، پارتيانىڭ يدەيالىق نازاريا قۇرىلىسىن اناعۇرلىم كورنەكتى ورنىغا قويۇ كەرەك. پارتيانىڭ يىلىك جۇرگىزۇ قابىلەتى قۇرىلىسىن كۇشەيـ. تەپ، پارتيانىڭ باسشلىق ورەسى مەن يىلىك جۇرگىزۇ ورەسىن جوعارىلاتۇ كەرەك. دەموكراتىيالىق ورنالتقاندردۇ تۋزىمىنە تابانـ. دى بولپ جانە قاۋسىزداندىرىپ، پارتيانىڭ ەمىرشەڭدىگى مەن نىتىماعىن، بىرلىگىن نىعايتۇ كەرەك. جوعارى ساپالى باسشى كادرلار قوسىنىن قۇرىپ، جالىندى دارىندى، قايرىاتنانا سىكەرـ. لىك كورسەتەتىن باسشلىق جىگىن قابىلتاستىرۇ، باسشى كادرلار ۇيرەنۋدى دارىپتەۋى، ساياسىيدى دارىپتەۋى، تۇراشلىدىقتى داـ. رىپتەۋى كەرەك. نەگىزگى ساتى پارىتيا قۇرىلىسى قىزمەتىن ويدانـ. عداي سىتەپ، پارتيانىڭ تايىتقى نەگىزىن كۇشەيتۇ جانە پارىتياـ. نىڭ بۇقارالىق نەگىزىن كەڭەيتۇ كەرەك. پارتيانىڭ ستىل قۇرىلـ. سىن كۇشەيتىپ جانە جاقسارتىپ، شىرىكتەسۋگە قارسى تۇرۇ كۇـ. رەسىن شىكەرلىي ورىستەتۇ كەرەك. ول بىلاي دەپ باسا داـ. رىپتەدى: پارتيانىڭ ستىل قۇرىلىسىن ىلگەرلەتۋدىڭ وزەگى پارتيانىڭ خالىق بۇقاراسىمەن ەتنەە بايلانىسىن ساقتاۋ، پارىتيامىزـ. دىڭ ەڭ ۇلكەن ساياسىي اىزالدىلىعى — بۇقارامەن قويۇ بايالاـ. نىستا بولۇ، پارتيانىڭ يىلىك جۇرگىزگەننەن كەيىنگى ەڭ ۇلكەن قاتەرى — بۇقارادان قول ۇزۇۋ. شىرىكتەسۋگە باتىل قارسى تۇرۇ جانە ونان ساقتانۇ — بۇكىل پارتيانىڭ كەلىلى ساياسىي مىنـ. دەقتى، ۇستىننن وڭاۋ مەن تۇبىرىنەن وڭاۋدى قاتار جۇرگىزۇ، كەشەندى باسقارۇ باعىتىنا تاباندى بولپ، تۇبىرىنەن وڭاۋ تەـ. بىنىن بىرتىندەپ ارتىرىپ، تارىيىنى كۇشەيتىپ، دەموكراتىيانى دامتەپ، زاڭ ـ ئۇزىمىدى قاۋسىزداندىرىپ، باقلاۋدى كۇـ. شەيتىپ، تۋزىلىستە جاڭخالىق اشپ، شىرىكتەسۋگە قارسى تۇرۇدى ماڭغزىدى ساياسات ـ شارالارعا ۋسىڭىرىپ، شىرىكـ. تەسۇ ماسەلەسىن قاينارىنان باستاپ الدىن الۇ جانە ونى شەشۇ كەرەك. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: بۇكىل پارىتياداى جولداسىتار كوممۇنىستەردىڭ جالىندى جىگەرىن، اسحاق ارىنىن جانە دارقان تۇراشلىدىغىن باستان ـ اياق ساقىتاپ، خالىق بۇقاراـ. سمەن ماڭگى تىلەكتەس بولا بولسا بولعانى، پارىتيامىزدىڭ يىلىك جۇرگىزۇ نەگىزى بولاتىناي بەرىك بولادى.

جىياڭ زېمىن بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگوشا سوتسىيالىزم قۇرۇدىڭ بارلىق قىزمەتىنىڭ شىعار ئۇيىنى مەن تابان ترەر تىيانى ەڭ كەڭ خالىقتىڭ ئۇنۋىرلى مۇددەسىن ۇزـ. دىكىسىز ويداعىداي جۈزەگە اسىرۇ، ويداعىداي قورعاۋ، ويداعەـ. داي دامتۇ. پارتيانىڭ باغىتى ـ ساياساتتارىن بەلگىلەۋدە جانە داـ. يدەكىتلەندىرۋدە ەڭ كەڭ خالىقتىڭ ئۇنۋىرلى مۇددەسىنە ۋاكىلـ. دىك ەتەپ، تۇرلىشە جاقىتاي بۇقارانىڭ مۇددەسىن دۇرىس بەيـ. نەلەپ جانە تەڭ ويلاستىرىپ، جالىپ خالىقتى بىرگە بايۇ بەتالىسىدـ. نا قاراي نىق قاداممەن ىلگەرلەتۋدى نەگىزگى كوزدەۋ ئۇيىنى ەتۇ كەرەك. ول بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ۋسوز جوق، پارىتياـ. نىڭ بۇقارالىق لۇشىيانىنا باستان ـ اياق تاباندى بولپ، بارلىغىن بۇقارا ۇشنى سىتەپ، بارلىغىندا بۇقاراعا ارقا سۇبەپ، بۇقارادان الپ، بۇقاراعا قايتارىپ، خالىق بۇقاراسىنىڭ جاسامپازدىغىنا قۇرمەت ەتەپ، خالىق بۇقاراسىنىڭ ۇنىن دەن قويا تىڭداپ، خالىق بۇقاراسىنىڭ تىلەگىن بەينەلەپ، خالىق بۇقاراسىنىڭ اقىل ـ پاراساتى مەن كۇش ـ قۇانتى شوعىرلاندىرىپ سىتەردى دامتۇ، تۇتاس رەفورمالاۋ، ەسك اشۇ جانە سوتسىيالىستىك وسىزاماندانـ. دىرۇ قۇرىلىسى بارىسىندا جۇمىششىلاردى، شارۋالاردى، زىيالىدـ. لاردى جانە باسقا دا بۇقارانى ەكونومىكالىق، قوعامدىق دامۇدىڭ جەتسىستىكتەرىنەن بىرگە يىگىلىكتەندىرۇ كەرەك. ول ۋار دارەجىلى باسشى كادرلاردان بۇكىل نىتا ـ پەيلىمەن خالىق ۇشنى قىزمەت ەتۇ باستى ماقساتىن ەستە بەرىك ساقىتاپ، كۇشتى خالىق قىزمەتكەرى تانىمىن ورناتىپ، خالىقشلىدىق سۇيسپەنتىشلىكىنى كوـ. كەيدە ساقىتاپ، خالىق ۇشنى سىتەشۇ جاۋاپكەرشلىگىن بەرىك ساقىتاپ، خالىقتى بايىتۇ شاراسىن شەبەرلىكپەن قاراستىرىپ، خالىققا ۋتىمىدى سىتەردى كوپ سىتەپ، قاي ـ قاشان دا خالىق بۇقاراسدـ. نىڭ حال ـ جاينى كوڭىل تورىنە قويىپ، بۇقارانىڭ مۇڭ ـ مۇقتاـ. جىنا كوڭىل ۋبولپ، بۇقارا ۇشنى ناقتى ۋستى، جاقسى ۋستى قۇلىشنا سىتەشۇدى تالاپ ەتتى.

جىياڭ زېمىن پارىتيا مەن مەملەكتەتنىڭ نەگىزگى باسشلىق

مىندەتىن وتەگەن كەزىندە ەلىمىز ەل ۋىشى ـ سىرتى جاعدايى توتەنشە كۇردەلى بولۇداي، دۇنيە ۋجۇزى سوتسىيالىزمىندە ۋدر بۇراڭدىلىق تۇلۇداي قاتاڭ سايسىقا ۋدوپ كەلدى. ول پارىتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ باسشلىق كوللەكتىۋىن نىتىماقتاستىرىپ جانە باستاپ، بۇكىل پارىتياغا، بۇكىل ارىماعا، بۇكىل ەلدەگى ۋار ۇلت خالىقتا نىغىز ارقا سۇبەپ، ەلىمىزدىڭ يەلىك ۇقىعى مەن حاۋىپسىزدىگىنە ساياتىن ۋىر قىدىرۇ خالىقارالىق توسىن وقىعالارـ. عا ساليماقتىلقپەن توتەپ بەرىپ، ساياسىي، ەكونومىكا سالاىسىندا جانە تايبيعات دۇنيەسىندە تۇلغىان قىيىنشىلىقتار مەن حاۋىپ ـ قاـ. تەرلەردى جەڭدى، اسىرەسە، ازيا فىنانس داعدارىسىنىڭ سوققىدەـ. سىنا ۋساتى توتەپ بەرىپ، 1998 ـ جىلغى تاسقىنغا قارسى اتتاـ. نىپ، قاتىعدەن اراشالاۋ كۇرەسىنىڭ جايپاي جەڭسىنە قول جەتـ. كىزىپ، رەفورمالاۋ، ەسك اشۇ جانە سوتسىيالىستىك وسىزاماندانـ. دىرۇ قۇرىلىسى كەمەسىنىڭ باستان ـ اياق دۇرىس بەتالىسىپەن تولقىن جارا العا ىلگەرلەشۇنە كەپىلدىك ەتتى.

2004 ـ جىلى 9 ـ ايدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارىتياسى 16 ـ كەزەكتى ورتالىق كومىتەتنىڭ ۋتورتىنشى جالىپ ۋماجىلىسى جىياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارىتياسى ورتالىق اسكەرىي ستىرە كومىتەتىنىڭ ئتوراعاسى مىندەتىنەن بوساۋىن ماقۇلداۋدى ۇيعاردى. 2005 ـ جىلى 3 ـ ايدا 10 ـ كەزەكتى مەملەكتتىك خالىق قۇرىلتايى 3 ـ ۋماجىلىسىنىڭ ەكىنشى جالىپ جىيىنى جىياڭ زېمىننىڭ جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسى ورتالىق اسكەرىي ستىرە كومىتەتىنەن نىڭ ئتوراعاسى مىندەتىنەن بوساۋ ۋتىنىشنىن قابىلداۋ جونىندەگى قاۋلىنى ماقۇلدادى. باسشلىق قىزمەت ورنىنان شەڭىنگەننەن كەيىن، جىياڭ زېمىن پارىتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ قىزمەتىن باتىل قورعاپ جانە قولداپ، جۇڭگوشا سوتسىيالىزم ۇلى سىسنىە كوڭىل ۋبولپ، پارىتيا ستىلى، پاكىتك قۇرىلىسى مەن شىرىكتەسۋگە قارسى تۇرۇ كۇرەسىن باتىل قولدادى.

جىياڭ زېمىن «جىياڭ زېمىن ماقالالارىنان تاڭدامالباردىڭ» 1 ـ تومىن، 2 ـ تومىن، 3 ـ تومىن ۋوزى باسقارىپ رەداكسىيالادى جانە ماقالالاردى ۋىر ـ بىردەن تەكسەرىپ بەكتىتى، «جىياڭ زېمىن ماقاـ. لالارىنان تاڭدامالبارلارعا»، باستىسى، جىياڭ زېمىننىڭ 20 ـ عاسىردىڭ 80 ـ جىلدارىنىڭ سوڭىنان 21 ـ عاسىردىڭ باسىنا دەپىنىگى ۋاكىلدىك سىياقتا جانە ۋتول جاسامپازدىققا بە ماڭغزىدى شىعارمالارى ەنگىزىلـ. دى، ول ۋىزدىڭ ۇشكە ۋاكىلدىك ەتۇ» ماڭغزىدى يدەياسىن انانـ. عۇرلىم شىكەرلىيەي ۇيرەنۋىمىزگە، تۇسۇنۋىمىزگە، جۇڭگوشا سوتسىيالىزم ۇلى ۋسى مەن پارىتيا قۇرىلىسىنىڭ جاڭا ۇلى يىنجەنەرىبانـ. سىن ۇزدىكىسىز ىلگەرلەتۋىمىزگە ماڭغزىدى وقۇلىق ازىرلەدى.

جىياڭ زېمىن جارقاتقان ۇشكە ۋاكىلدىك ەتۇ» ماڭغزىدى يدەياسى ماركىسىزم ـ لەنىنىزىملىك، ماۋ زىدۇڭ يدەياسىنىڭ دىڭ شياۋپىيىڭ نازارىياسىنىڭ جالعاستىرلۇى جانە دامتىلۇى، ول قازىرگى زامانى ۇنيە ۋجۇزى مەن جۇڭگونىڭ دامۋىنىڭ، وزگەـ. رىسىنىڭ پارىتيا مەن مەملەكتە قىزمەتىنەن قويعان جاڭا تالاپتارىن بەيـ. نەلەدى، ول — پارىتيا قۇرىلىسىن كۇشەيتۋدەگى جانە جاقسارتۇداـ. مى، ەلىمىز سوتسىيالىزىمنىڭ ۋوزىن ـ ۋوزى كەمەلدەندىرۋى مەن دامۋىن ىلگەرلەتۋىدەگى قۇدرەتتى نازارايالىق قارۇ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارىتياسىنىڭ كوللەكتىۋ اقىل ـ پاراساتىنىڭ جاۋھاـ. رى، پارىتيا، ۋسوز جوق، ۇزاق ۋاقىت تاباندى بولۇعا ۋتىستى جەتەكشى يدەيا، پارىتيا مەن خالىقتىڭ قىمباتتى رۇخانىي بايلىعى.

بۇگىن ۋىز جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۆلدەنۋىن جۈزەگە اسىرۇ نىساناسىنا تارىختاعى ۋراقانداي مەزگىلدەگىدەن دە انانـ. عۇرلىم جاقىنداي تۇستىك، بۇل نىسانانى جۈزەگە اسىرۇعا تارىجـ. تاغى ۋراقانداي كەزدەگىدەن دە سەنىمىمىز كامىل ۋارى قابىلەتندـ. مىز قايتال جەتەدى. جاڭا جورىقتا بۇكىل پارىتيا، بۇكىل ارىمايا، بۇكىل ەلدەگى ۋار ۇلت خالىقى شي جىنپىڭ جولداسىتى ۇيتقى ەتكەن پارىتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ پارەمەندى باسشلىغىندا، انانـ. عۇرلىم نىغىز نىتىماقتاسىپ، جۇڭگوشا سوتسىيالىزم ۇلى تۇون يىيىك ۇستاپ، شي جىنپىڭ جاڭا ۋداۋىر جۇڭگوشا سوتسىيالىزم يدەياسىن جايپاي دايەكىتلەندىرىپ، ”ەكىنى تۇرقاتقاندردىڭ“ شەشۋشى ۋماننى تەرەڭ ۋتۇسىنىپ، ”ۋتورت تانىمىدى“ كۇشەيتىپ، ”ۋتورت سەنىمىدى“ بەكەمدەپ، ”ەكىنى قورعاۋدى“ ورنىداپ، وزىنە سەنىپ، ۋوزىن قۇدرەتتەندىرىپ، تۇراشلىدىقتان جازىباي، جاڭخالىق اشپ، قايرىاتانان ۇمتىلىپ، ەرلىكپەن العا ىلگەرلەپ، جۇدىرىقتاي جۇمىلىپ، جايپاي سوتسىيالىستىك وسىزاماندانعان مەملەكەت قۇرۇ، جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۆلدەنۋىن جايپاي ىلگەـ. رلەتۇ جولىندا قاجىمىاي ـ تالھاي كۇرەس جۇرگىزۋى كەرەك.

(شىنخۇا اگەنتىسىنىڭ 12 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى بەيجىڭنەن

بەرگەن خابارى)